

Aan de leden van de Commissie Justitie en Veiligheid
ten behoeve van hun vergadering van 16 september 2021

Datum: 15 september 2021

Betreft: het Plan van Aanpak van de Commissie Hendriks inzake het onderzoek naar het fenomeen van georganiseerd sadistisch misbruik van minderjarigen.

Geachte leden van de Commissie,

U bespreekt morgen bovengenoemd Plan van Aanpak zoals dat op 22 juli van dit jaar aan de minister van Justitie en Veiligheid is voorgelegd. Graag geef ik u, zowel ten aanzien van de onderzoekspopzet als ten aanzien van de samenstelling van de commissie, enige punten in overweging.

Het onderzoek zoals door de minister aan de Commissie Hendriks is opgedragen heeft een nauwer bereik dan de motie, welke hiertoe de aanleiding was, beoogde. Uw collega's Van den Berge, Van Nispen en Kuijken wensten een onderzoek naar de aard en omvang van georganiseerd sadistisch misbruik van kinderen. Er is een zinsnede in dit onderzoeksvoorstel, die verbazing wekt. Er wordt aangegeven dat 'de houding van diverse betrokkenen ten opzichte van georganiseerd sadistisch misbruik blijkt zeer verschillend: variërend van personen die niet geloven in misbruik met rituele aspecten tot personen die rotsvast geloven in hetgeen slachtoffers melden'. Deze zinsnede is kwetsend voor slachtoffers en buitendien niet relevant. Het gaat om onderzoek. Reeds in 2014 heb ik in mijn rapport 'Op Goede Grond' benadrukt dat alleen onderzoek en een onbevooroordeelde blik van de politie bij een dergelijk onderzoek uitsluitend kan geven over wat er gebeurd is.

Ook heb ik reeds in meerdere rapporten aangegeven dat een onderzoek naar seksueel misbruik ook altijd een digitaal aspect dient te hebben. Niet alleen als een vermoeden bestaat van het opnemen van het misbruik maar in alle gevallen. Daders laten digitale sporen na. Bij het lezen van dit onderzoeksvoorstel valt op dat er geen aandacht is voor de digitale component. Ik heb hierover contact gehad met professor Hendriks, die meteen open stond voor de suggestie om bijvoorbeeld contact op te nemen met het Team Bestrijding Kinderpornografie en Kindersekstoerisme (TBKK). Ik heb in 2017 de resultaten gepubliceerd van een onderzoek naar slachtoffers van kinderpornografie, dat ik samen met onder andere de Canadian Centre for Child Protection heb verricht (<https://www.nationaalrapporteur.nl/publicaties/publicaties/2017/09/26/canadian-centre-for-child-protection-survivors-survey>). De resultaten waren schokkend. Ik noem hier twee uitkomsten die mijns inziens relevant zijn voor de onderhavige onderzoeksopdracht: 56% geeft aan dat het misbruik begon voor het vierde levensjaar en 58% gaf aan dat het om meer dan één dader ging.

Ik zou uw commissie willen suggereren het Plan van Aanpak te doen uitbreiden met de volgende punten:

- Interviews met medewerkers van het TBKK.
- Interviews met medewerkers van het Meldpunt Kinderporno.
- Een Artificial Intelligence onderzoek bij ofwel het TBKK, ofwel het Meldpunt of beide.
- Een vierde lid aan de commissie toe te voegen met uitstekende kennis van mogelijkheden tot digitaal onderzoek en seksueel misbruik.

Vragen aan de medewerkers kunnen gaan over het soort afbeeldingen dat zij in hun werk hebben gezien, waarbij specifieke objecten of omstandigheden die veel voorkomen in de verklaringen van de

slachtoffers, kunnen worden genoemd. Bij een AI-onderzoek kan aan het systeem geleerd worden te zoeken naar specifieke objecten of omstandigheden.

Het zou een gemiste kans zijn, indien dit onderzoek zich zou beperken tot analoog onderzoek. Dan is de kans groot dat we nooit uit de sfeer van het 'geloven' of 'niet geloven' komen. De slachtoffers verdienen meer.

Kopie dezes zend ik aan professor Hendriks en aan de minister van Justitie en Veiligheid.

Hoogachtend,

Corinne Dettmeijer-Vermeulen

Voorzitter van de Raad van Toezicht van de Stichting Misbruikt
Voorheen Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen
Lid van het VN-Vrouwenrechten Comité